

ยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่น
สู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

STRATEGIES AND FORMS OF STRENGTHENING THE KHON KAEN
CITY NETWORK FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT

สุนทร สายคำ

เจ้าอธิการบุญช่วย โชติวิโส

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

Sunthon Saikham

Chaoadhikarn Boonchuay Chotivungso

Mahachulalongkornrajavidyalaya University, KhonKaen Campus, Thailand

Corresponding Athor; Email : Sunthon.Sai@mcu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษายุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อเสนอยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ผลการวิจัย พบว่า ยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ 9 กลยุทธ์ และ 32 ตัวชี้วัด ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านสิ่งแวดล้อม กลยุทธ์ที่ 1 ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้าง พื้นฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมี 5 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 2 ด้านการตั้งถิ่นฐานและชุมชน อย่างยั่งยืนมี 3 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 3 ด้านการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมมี 3 ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านคุณภาพชีวิต กลยุทธ์ที่ 4 ด้านการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมทั่วถึงและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิตมี 4 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 5 ด้านการเข้าถึงการใช้น้ำสะอาดและสุขาภิบาลที่ดีมี 4 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 6 การเข้าถึงพลังงานที่มั่นคงและ สะอาดมี 3 ตัวชี้วัด ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านสังคมสันติสุข กลยุทธ์ที่ 7 การสร้างสังคมสันติสุข ยุติธรรมและมีสถาบันทางสังคมที่มีความเข้มแข็ง มี 3 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 8 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในทุกระดับในการบรรลุถึงเป้าหมายของ

การพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกมี 4 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 9 ด้านการลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศมี 3 ตัวชี้วัด

ข้อเสนอแนะ

การสร้างยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ที่หน่วยงานควรดำเนินการ กล่าวคือ มีการสร้างกรอบ ยกร่างรูปแบบ พัฒนากลยุทธ์ และใช้วิธีการจัดลำดับความสำคัญโดยการวิเคราะห์สภาพความต้องการจำเป็นจะทำให้ได้ยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีประสิทธิภาพนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายและใช้ในการประเมินการดำเนินงานนั้น ๆ ได้ หน่วยงานควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ ศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ด้านคุณภาพชีวิต และด้านสังคมสันติสุขให้เกิดปัญญาแจ่มแจ้งโดยยึดเป้าประสงค์ขององค์การสหประชาชาติ ในขั้นตอนการสร้างยุทธศาสตร์ควรมีการสัมภาษณ์เชิงลึกและการประชุมกลุ่มย่อยร่วมกัน ในกรณีที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานมากซึ่งจะทำให้ได้ผลการวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นและมีประสิทธิภาพสูงสุด

คำสำคัญ: ยุทธศาสตร์, การพัฒนาที่ยั่งยืน, เครือข่ายเมืองขอนแก่น

Abstract

The purposes of this research were: to study strategies and models of strengthening the Khon Kaen city network for sustainable development; to develop strategies and models of strengthening the Khon Kaen city network for sustainable development; to propose strategies and models for strengthening the Khon Kaen city network towards sustainable development. The research results showed that the strategy and models of strengthening the Khon Kaen city network towards sustainable development consists of 3 strategies, 9 tactics and 32 indicators: namely, Strategy 1: Environment consisting of the following tactics: Tactic 1: promotion of environmentally friendly industry, innovation and infrastructure with 5 indicators. Tactic 2: Sustainable settlement and community with 3 indicators. Tactic 3: promotion of environmentally friendly

production and consumption with 3 indicators. Strategy 2: Quality of life: Tactic 4: equal quality education and lifelong learning with 4 indicators. Tactic 5: good water and sanitation access, with 4 indicators. Tactic 6: access to stable and clean energy with 3 indicators. Strategy 3: Peaceful society: Tactic 7: creating a peaceful and fair society and strong social institutions with 3 indicators. Tactic 8: promoting of participation at all levels in achieving global sustainable development goals, with 4 indicators. Tactic 9: reducing domestic and international inequality with 3 indicators.

Suggestion

Strategic construction and model for strengthening the Khon Kaen city network for sustainable development. That is to say, a framework for creating a strategy development model and using a prioritization method by analyzing necessary conditions will lead to a strategy and a model for strengthening the Khon Kaen city network for development. Sustainable, effective, can be used to formulate policies and evaluate the operations.

Agencies should focus on sustainable development, namely environmental studies. Quality of life And the peaceful society for clear intelligence by adhering to the objectives of the United Nations In the strategy building process, in-depth interviews and small-group meetings should be used together. In the case that there is a long time in operation, which will make the research results more clear and the most effective.

Keywords : Strategy, Sustainable Development, Khon Khaen City Network

บทนำ

การพัฒนาการของโลกมาเมื่อในอดีตตั้งแต่สมัยยุคเกษตรกรรม ซึ่งใช้เวลาหลายร้อยปีขณะนั้นเป้าหมายมีเพียงการผลิตผลเพื่อให้เพียงพอกับความต้องการในการบริโภค ของประชากรโลกในช่วง 300-500 ปีและประมาณ 100 ปีที่ผ่านมาโลกเราได้เข้าสู่ยุคปฏิวัติ

อุตสาหกรรม ทั้งนี้เพื่อการ ผลิตสินค้าและบริการให้เพียงพอกับความต้องการของ ประชากร ที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ยุคอุตสาหกรรมสามารถอยู่ได้ เพียง 60 ปีก็เปลี่ยนมาเป็นยุคข้อมูล ข่าวสาร เนื่องจากการพัฒนา ของระบบคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ตทำให้ข้อมูลข่าวสาร ใน โลกนี้มีมากมายและสามารถเข้าถึงได้ง่าย ยุคข้อมูลข่าวสาร นี้สามารถอยู่ได้เพียง 15-20 ปี โลกเราก็เปลี่ยนยุคเป็นยุคแห่ง การสื่อสารด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์จะเห็นว่าการ เปลี่ยนแปลง ของโลกเราใช้ระยะเวลาสั้นลงอย่างมาก อนาคตการเปลี่ยนยุค อาจใช้เวลาไม่ ถึง 5 ปีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วดังกล่าว ทำให้เกิดปัญหาตามมามากมาย จึงเกิดแนวคิด ของการพัฒนา ซึ่งแนวทางการพัฒนาที่ผ่านมาตามสหัสวรรษตั้งแต่ ปี ค.ศ.2000 (The Millennium Development Goals หรือ MDGs) เป้าหมายในการพัฒนาในขณะนั้นมี แนวคิดเพียง 8 ด้าน เช่น การขจัดความยากจน ความหิวโหย โรคภัยไข้เจ็บ ความเท่าเทียม กันทางด้านเพศ การเข้าถึงน้ำที่สะอาดและ สุขภาพที่ดีการลดการตายแรกเกิด การ ส่งเสริมสุขภาพของแม่ การเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นต้น และแนวทางดังกล่าวได้ สิ้นสุดลงในปี ค.ศ. 2015 (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2558)

เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals หรือตัวย่อว่า SDGs) เป็นเป้าหมายเกี่ยวกับ การพัฒนาระดับนานาชาติซึ่งจัดทำขึ้นโดยองค์การ สหประชาชาติ เป้าหมายโลกแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนนี้ได้เผยแพร่และใช้แทนเป้าหมาย การพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ที่หมดอายุเมื่อสิ้นปี 2558 โดย SDGs เป็นทิศทางการพัฒนาดังตั้งปี 2558 - 2573 ประกอบด้วยเป้าหมายหลัก 17 เป้าหมายดังนี้ คือ 1) การขจัด ความยากจน ทุกรูปแบบ 2) การขจัดความหิวโหย การบรรลุถึงความมั่นคงทางอาหารและเกษตรกรรมที่ ยั่งยืน 3) การมีสุขภาพ และความเป็นอยู่ที่ดี 4) การได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียม ทัวถึงและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต 5) การบรรลุความเท่าเทียมกัน ระหว่างเพศ การเพิ่มพลัง สตรีและเด็กหญิง 6) การเข้าถึงการใช้น้ำสะอาดและสุขภาพที่ดี 7) การเข้าถึงพลังงานที่ มั่นคงและ สะอาด 8) การมีงานที่มีคุณค่าเพื่อเพิ่มการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ 9) การ ส่งเสริมอุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้าง พื้นฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 10) การลด ความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ 11) การตั้งถิ่นฐานและชุมชน อย่างยั่งยืน 12) การส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 13) การเตรียมพร้อมรับการ เปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ 14) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งอย่าง

ยั่งยืน 15) การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรบนบกและ รักษาระบบนิเวศ 16) การสร้างสังคมสันติสุข ยุติธรรมและมีสถาบันทางสังคมที่มีความเข้มแข็ง 17) การส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในทุกระดับในการบรรลุถึงเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก

การพัฒนาประเทศไทยในช่วงที่ผ่านมา ก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการขยายตัวของชุมชนเมืองอย่างรวดเร็ว ซึ่งส่งผลให้สภาพแวดล้อมเสื่อมโทรมลงจนกลายเป็นวิกฤติการณ์ที่ส่งผลกระทบในด้านลบต่อชีวิตความเป็นอยู่ สุขภาพอนามัยของคนในชุมชน ปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นกลายเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการพัฒนา ศักยภาพและบั่นทอนคุณภาพชีวิตของประชาชนในชุมชน จากวิกฤติการณ์ดังกล่าวองค์การอนามัยโลก (WHO) จึงได้นำแนวคิดเมืองน่าอยู่ (Healthy Cities) มาใช้ในการพัฒนาเมืองน่าอยู่และชุมชนน่าอยู่แนวคิดเมืองน่าอยู่เข้ามาสู่ประเทศไทย ในปี พ.ศ.2537 เป็นผลเนื่องมาจากการสัมมนาความร่วมมือระหว่างคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของสหประชาชาติภาคพื้นเอเชียแปซิฟิก (ESCAP) กับรัฐบาลไทยในเรื่องการพัฒนาเมือง กรุงเทพมหานคร ความเคลื่อนไหวในเรื่องเมืองน่าอยู่จึงได้เกิดขึ้นตามลำดับ (World Health Organization, 1995) ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) กำหนดวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศให้เป็น “สังคมที่มีความสุขอย่างยั่งยืน” (Green and Happiness Society) มีแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการเมืองระดับท้องถิ่น ซึ่งมีความใกล้ชิดกับประชาชนในระดับรากหญ้า และการส่งเสริมให้องค์การปกครองท้องถิ่นได้เข้ามามีบทบาท มีส่วนร่วมมากขึ้น เน้นการพึ่งตนเอง ช่วยเหลือเกื้อกูลกันควบคู่ไปกับการพัฒนาชุมชนในภาพรวม ที่อาศัยความเข้มแข็งของชุมชนและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในสังคมเชื่อมโยงต่อเนื่องในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) ที่มุ่งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันและช่วยให้สังคมไทยสามารถยืนหยัดอยู่ได้อย่างมั่นคง ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลง เพื่อให้การพัฒนาประเทศสู่ความสมดุลและยั่งยืน (คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2553)

วิสัยทัศน์จังหวัดขอนแก่น : "ขอนแก่นเมืองน่าอยู่ มุ่งสู่มหานครแห่งอาเซียน" แผนพัฒนาจังหวัดขอนแก่น ปี 2560-2564 วิสัยทัศน์ : ขอนแก่นเมืองน่าอยู่ มุ่งสู่มหานครแห่งอาเซียน โดยมี พันธกิจ 3 ด้านได้แก่ 1) เสริมสร้างชุมชนให้เข้มแข็ง ประชาชนมีความสุข 2) พัฒนาให้เป็นและเป็นต้นแบบของการพัฒนาและบริหารจังหวัดแบบบูรณาการ 3) พัฒนาให้เป็นศูนย์กลางของภูมิภาคทั้งด้านเศรษฐกิจ การคมนาคมและการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

และมียุทธศาสตร์ 5 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเศรษฐกิจให้มีความมั่นคง และมีความสามารถทางการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพคนและสังคม ยุทธศาสตร์ที่ 3 การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ยุทธศาสตร์ที่ 4 การเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และความมั่นคง ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาการบริหารภาครัฐ (กระทรวงมหาดไทย, 2560)

จากเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals หรือตัวย่อว่า SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ เป้าหมายโลกแห่งการพัฒนาที่ยั่งยืนนี้ได้เผยแพร่และใช้แทนเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ ที่หมดอายุเมื่อสิ้นปี 2558 โดย SDGs เป็นทิศทางการพัฒนาตั้งแต่ปี 2558 - 2573 ประกอบด้วยเป้าหมายหลัก 17 เป้าหมาย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจแนวทางการพัฒนาและปฏิบัติบทบาทขององค์กรของตนให้มีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายร่วมกันของคนในท้องถิ่น นั่นคือการสร้างสังคมที่น่าอยู่และยั่งยืนตามแนวทางพระพุทธศาสนาให้สำเร็จต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษายุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
2. เพื่อพัฒนายุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
3. เพื่อเสนอยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้รูปแบบวิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม (Mixed Research methodology) เป็นการผสมผสานวิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพและวิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณด้วยการผสมในระดับข้อมูลในรูปแบบมุ่งค้นหาความรู้ (Exploratory design) โดยใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นหลักในระยะแรก เพื่อศึกษาวิเคราะห์และทำความเข้าใจ

แนวทางของยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ (Interview) กลุ่มเป้าหมายปละนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์ สรุปผล และสร้างตัวแปร แล้วนำสรุปมาต่อยอดใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ตามวิธีวิทยาการวิจัยเชิงปริมาณเพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณด้วยตารางวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis) และวิธีการทางสถิติ (Statics analysis) ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยโดยดำเนินการ 2 ประการดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาวิเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี การพัฒนาที่ยั่งยืน มี 17 ด้าน ด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ระยะที่ 2 ศึกษาวิเคราะห์แนวทางการการพัฒนาที่ยั่งยืนด้วยการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและวิธีการทางสถิติขั้นพื้นฐาน มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยจากการศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างแบบสอบถามเพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการของยุทธศาสตร์และรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืน เพื่อสอบถามผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับต้นในหน่วยงาน 7 องค์กรที่เป็นภาคีเครือข่าย ดังนี้

1) ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง วิธีวิจัยที่เกี่ยวกับการกำหนดยุทธศาสตร์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยใช้ขอบข่ายการพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นยุทธศาสตร์ 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านสิ่งแวดล้อม 2) ด้านคุณภาพชีวิต 3) ด้านสังคมสันติสุข และกลยุทธ์ 9 ด้าน ได้แก่ 1) การส่งเสริมอุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 2) การตั้งถิ่นฐานและชุมชน อย่างยั่งยืน 3) การส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 4) การได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียม ทัวถึงและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต 5) การเข้าถึงการใช้น้ำสะอาดและสุขาภิบาลที่ดี 6) การเข้าถึงพลังงานที่มั่นคง และสะอาด 7) การสร้างสังคมสันติสุข ยุติธรรมและมีสถาบันทางสังคมที่มีความเข้มแข็ง 8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในทุกระดับในการบรรลุถึงเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก 9) การลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ

ขั้นตอนที่ 2 ตอนที่ 1 ยกร่างยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมือง
ขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนโดยการพิจารณา ตอนที่ 2 การพัฒนายุทธศาสตร์และรูปแบบ
การเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์จุดแข็งและจุดอ่อน (SWOT Analysis)เพื่อกำหนดเป็น
ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และ ตัวชี้วัดการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่
ยั่งยืน

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของยุทธศาสตร์ด้วยการ
สัมภาษณ์ผู้บริหาร 7 หน่วยงานที่เป็นภาคีเครือข่ายจำนวน 7 คน ซึ่งประกอบด้วยผู้ที่มี
ความรู้หรือประสบการณ์ด้านการบริหาร และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณจากค่าเฉลี่ยและค่า
ร้อยละ

ขั้นตอนที่ 5 สรุป และนำเสนอ ยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมือง
ขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มี 2
ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบ
รายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้าง
เครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน ใช้คำตอบแบบตอบสนองคู่ (Dual Responses)
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยตามจุดมุ่งหมายเฉพาะของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันของยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมือง
ขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านปรากฏดังต่อไปนี้

1.1 ด้านสิ่งแวดล้อม

1) ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้าง พื้นฐานที่เป็นมิตร
กับสิ่งแวดล้อม โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ
หน่วยงานมีการส่งเสริม อุตสาหกรรมที่ยั่งยืน รองลงมาคือหน่วยงานมีการส่งเสริมการลงทุน

ในงานวิจัยทาง วิทยาศาสตร์และนวัตกรรม และ หน่วยงานมีการส่งเสริมการใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี

2) **ด้านการตั้งถิ่นฐานและชุมชน อย่างยั่งยืน** โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของเมือง รองลงมาคือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการย้ายถิ่นฐานจากชนบทสู่เมือง ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการขยายของเมืองขนาดใหญ่

3) **ด้านการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม** โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการเปลี่ยนวิธีในการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการบริโภคและการผลิต รองลงมาคือ หน่วยงานมีการส่งเสริมวิธีการกำจัดขยะที่เป็นพิษส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

1.2 คุณภาพชีวิต

1) **ด้านการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมทั่วถึงและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต** โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการเข้าถึงการฝึกอบรมอาชีพในราคาที่เหมาะสมและอย่างเท่าเทียมกัน รองลงมาคือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการสำเร็จการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และหน่วยงานมีการส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ เด็กหญิงและเด็กชาย ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการจัดบริการการศึกษาระดับประถมศึกษาถ้วนหน้า

2) **ด้านการเข้าถึงการใช้น้ำสะอาดและสุขาภิบาลที่ดี** โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการส่งเสริมสุขอนามัยในทุกระดับประชาชน รองลงมาคือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขอนามัย และหน่วยงานมีการส่งเสริมสิ่งจำเป็นในการป้องกันและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับน้ำ ส่วนด้านที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ หน่วยงานมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสมบูรณ์ของป่าไม้

3) **ด้านการเข้าถึงพลังงานที่มั่นคงและ สะอาด** โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการลงทุนในแหล่งพลังงานที่สะอาดเช่น พลังงานแสงอาทิตย์ลมและความร้อน รองลงมาคือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการ

นำมาตรฐานการประหยัดค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในอาคารและอุตสาหกรรม ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมนโยบายการลดการสร้างโรงไฟฟ้า

1.3 สังคมสันติสุข

1) ด้านการสร้างสังคมสันติสุข ยุติธรรมและมีสถาบันทางสังคมที่มีความเข้มแข็ง โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการร่วมมือระหว่างรัฐบาลและชุมชนเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและความไม่มั่นคงได้อย่างยั่งยืน รองลงมาคือหน่วยงานมีการส่งเสริมการสร้างเสริมความเข้มแข็งทางกฎหมายหรือนิติรัฐ ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนมุ่งมั่นที่จะลดความรุนแรงทุกรูปแบบ

2) ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในทุกระดับในการบรรลุถึงเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการลงทุนในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน รองลงมาคือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการประสานงานด้านนโยบาย การจัดการความรู้และการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว และหน่วยงานมีการส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการสื่อสารอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร การเสริมสร้างนวัตกรรม

3) ด้านการลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุด คือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการส่งเสริมความช่วยเหลือการพัฒนา การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติไปยังภูมิภาคที่ยังต้องการความช่วยเหลือมากที่สุด รองลงมาคือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการตรวจสอบตลาดการเงินและสถาบันการเงิน ส่วนข้อที่มีการปฏิบัติต่ำสุดคือ หน่วยงานมีการส่งเสริมการปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับ

2. การพัฒนายุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ 1 คือ ศึกษา เรื่อง การส่งเสริมอุตสาหกรรมนวัตกรรมและโครงสร้าง พื้นฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.29 แสดงให้เห็นว่าจะต้องได้อัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่ไปยังสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าคิดเป็นร้อยละ 85.8 โดยมีองค์ประกอบ 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านการส่งเสริม

ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 83.4 2)ด้านการส่งเสริมการจ้างงานใหม่ มีค่าเฉลี่ย 4.19 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 83.8 3)ด้านการส่งเสริมการใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.23 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 84.6 4)ด้านการส่งเสริม อุตสาหกรรมที่ยั่งยืน มีค่าเฉลี่ย 4.52 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 90.4 และ 5)ด้านการส่งเสริมการลงทุนในงานวิจัยทาง วิทยาศาสตร์และนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.34 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 86.8

ยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ 2 คือ ศึกษา เรื่อง การตั้งถิ่นฐานและชุมชน อย่างยั่งยืน ในภาพรวม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 แสดงให้เห็นว่าจะต้องได้อัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่ไปยังสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าคิดเป็นร้อยละ 85 โดยมีองค์ประกอบ 3 ด้านได้แก่ 1)ด้านการส่งเสริมการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของเมือง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 85.2 2)ด้านการส่งเสริมการย้ายถิ่นฐานจากชนบทสู่เมือง มีค่าเฉลี่ย 4.26 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 83.2 และ 3)ด้านการส่งเสริมการขยายของเมืองขนาดใหญ่ มีค่าเฉลี่ย 4.23 แสดงให้เห็นว่าจะต้องคิดเป็นร้อยละ 84.6

ยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมที่ 3 คือ ศึกษา เรื่อง การส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.25 แสดงให้เห็นว่าจะต้องได้อัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่ไปยังสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าคิดเป็นร้อยละ 85 โดยมีองค์ประกอบ 3 ด้านได้แก่ 1)ด้านการส่งเสริมการเปลี่ยนวิถีในการลดผลกระทบสิ่งแวดล้อมจากการบริโภคและการผลิต ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.36 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 87.2 2)ด้านการส่งเสริมการจัดการทรัพยากรธรรมชาติร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพมีค่าเฉลี่ย 4.15 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 83 และ 3)ด้านการส่งเสริมวิธีการกำจัดขยะที่เป็นพิษ มีค่าเฉลี่ย 4.24 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 84.8

ยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพชีวิตที่ 1 คือ ศึกษา เรื่อง การได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมทั่วถึงและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 แสดงให้เห็นว่าจะต้องได้อัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่ไปยังสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าคิดเป็นร้อยละ 85.6 โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้านได้แก่ 1)ด้านการส่งเสริมการจัดบริการ

การศึกษาระดับประถมศึกษาถ้วนหน้า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 83.4 2)ด้านการส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ เด็กหญิงและเด็กชาย มีค่าเฉลี่ย 4.19 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 83.8 3)ด้านการส่งเสริมการสำเร็จการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายมีค่าเฉลี่ย 4.23 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 84.6 และ 4)ด้านการส่งเสริมการเข้าถึงการฝึกอบรมอาชีพในราคาที่เหมาะสมและอย่างเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ย 4.52 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 90.4

ยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพชีวิตที่ 2 คือ ศึกษา เรื่อง การเข้าถึงการใช้น้ำสะอาด และสุขาภิบาลที่ดี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.30 แสดงให้เห็นว่าจะต้องได้อัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่ไปยังสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าคิดเป็นร้อยละ 85.6 โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้านได้แก่ 1)ด้านการส่งเสริมการจัดบริการการศึกษาระดับประถมศึกษาถ้วนหน้า ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 83.4 2)ด้านการส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ เด็กหญิงและเด็กชาย มีค่าเฉลี่ย 4.19 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 83.8 3)ด้านการส่งเสริมการสำเร็จการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายมีค่าเฉลี่ย 4.23 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 84.6 และ 4)ด้านการส่งเสริมการเข้าถึงการฝึกอบรมอาชีพในราคาที่เหมาะสมและอย่างเท่าเทียมกัน มีค่าเฉลี่ย 4.52 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 90.4

ยุทธศาสตร์ด้านคุณภาพชีวิตที่ 3 คือ ศึกษา เรื่อง การเข้าถึงพลังงานที่มั่นคง และ สะอาด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 แสดงให้เห็นว่าจะต้องได้อัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่ไปยังสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าคิดเป็นร้อยละ 91.2 โดยมีองค์ประกอบ 3 ด้านได้แก่ 1)ด้านการส่งเสริมการลงทุนในแหล่งพลังงานที่สะอาดเช่นพลังงานแสงอาทิตย์ลมและความร้อนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.54 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 90.8 2)ด้านการส่งเสริมการนำมาตรฐานการประหยัดค่าใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในอาคารและอุตสาหกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.48 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 89.6 และ 3)ด้านการส่งเสริมนโยบายการลดการสร้างโรงไฟฟ้า มีค่าเฉลี่ย 4.36 แสดงให้เห็นว่าจะต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 87.2

ยุทธศาสตร์ด้านสังคมสันติสุขที่ 1 คือ ศึกษา เรื่อง การสร้างสังคมสันติสุข ยุติธรรมและมีสถาบันทางสังคมที่มีความเข้มแข็ง ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.32 แสดงให้เห็นว่าจะต้องได้อัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่ไปยังสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าคิดเป็น

ร้อยละ 86.4 โดยมีองค์ประกอบ 3 ด้านได้แก่ 1)การส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนมุ่งมั่นที่จะลดความรุนแรงทุก รูปแบบ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.24 แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 84.8 2)ด้านการส่งเสริมการร่วมมือระหว่างรัฐบาลและชุมชนเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและความไม่มั่นคงได้อย่างยั่งยืน มีค่าเฉลี่ย 4.37 แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 87.4 และ3)ด้านการส่งเสริมการสร้าง ความเข้มแข็งทางกฎหมายหรือ นิติรัฐ มีค่าเฉลี่ย 4.35 แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 87

ยุทธศาสตร์ด้านสังคมสันติสุขที่ 2 คือ ศึกษา เรื่อง การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในทุกกระตบในการบรรลุถึงเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.18 แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องได้อัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่ไปยังสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าคิดเป็นร้อยละ 83 โดยมีองค์ประกอบ 4 ด้านได้แก่ 1)การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีด้านการสื่อสารอย่างรวดเร็ว เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 81.2 2)การส่งเสริมการแบ่งปันข้อมูลข่าวสาร การเสริมสร้างนวัตกรรม มีค่าเฉลี่ย 4.04 แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 80.8 3)ด้านการส่งเสริมการประสานงานด้านนโยบาย การจัดการความรู้และการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว มีค่าเฉลี่ย 4.27 แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 85.4 และ 4)ด้านการส่งเสริมการลงทุนในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน มีค่าเฉลี่ย 4.37 แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 87.4

ยุทธศาสตร์ด้านสังคมสันติสุขที่ 3 คือ ศึกษา เรื่อง การลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องได้อัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่ไปยังสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าคิดเป็นร้อยละ 84.4 โดยมีองค์ประกอบ 3 ด้านได้แก่ 1)การส่งเสริมการปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับ ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 80.8 2)ด้านการส่งเสริมการตรวจสอบตลาดการเงินและสถาบันการเงิน มีค่าเฉลี่ย 4.27 แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องพัฒนาคิดเป็นร้อยละ 85.4 และ3)ด้านการส่งเสริมความช่วยเหลือการพัฒนา การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติไปยังภูมิภาคที่ยังต้องการความช่วยเหลือมากที่สุด 4.37 แสดงให้เห็นว่าจำเป็นต้องได้อัตราการเปลี่ยนแปลงในเชิงพัฒนาจากสภาพที่เป็นอยู่ไปยังสภาพที่ควรจะเป็นมีค่าคิดเป็นร้อยละ 87.4

อภิปรายผลการวิจัย

สภาพปัจจุบันของยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการพัฒนาที่ยั่งยืนนั้นต้องประกอบด้วย 3 ด้าน คือ สิ่งแวดล้อม คุณภาพชีวิต และสังคมสันติสุข 1) ในด้านสิ่งแวดล้อมนั้น การส่งเสริมอุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน การส่งเสริมการลงทุนในงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์และนวัตกรรม และการส่งเสริมการใช้พลังงานให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมถึงการส่งเสริมความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การตั้งถิ่นฐานและชุมชนอย่างยั่งยืน คือการส่งเสริมการเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วของเมือง การย้ายถิ่นฐานจากชนบทสู่เมือง การส่งเสริมการขยายตัวของเมืองขนาดใหญ่ การส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ 2) ในด้านคุณภาพชีวิตนั้น การได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมทั่วถึงและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เป็นการส่งเสริมการเข้าถึงการฝึกอบรมอาชีพในราคาที่เหมาะสมและอย่างเท่าเทียมกัน การส่งเสริมการสำเร็จการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย และการส่งเสริมความสามารถในการอ่านออกเขียนได้ของเด็กหญิงและเด็กชาย รวมถึงการส่งเสริมการเข้าถึงการใช้น้ำสะอาดและสุขาภิบาลที่ดี คือการส่งเสริมสุขอนามัยในทุกระดับประชาชน การส่งเสริมการจัดให้มีสิ่งอำนวยความสะดวกด้านสุขอนามัย และการส่งเสริมสิ่งจำเป็นในการป้องกันและฟื้นฟูระบบนิเวศที่เกี่ยวข้องกับน้ำและการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสมบูรณ์ของป่าไม้ 3) ในด้านสังคมสันติสุขนั้น การสร้างสังคมสันติสุข ยุติธรรมและมีสถาบันทางสังคมที่มีความเข้มแข็ง คือ การส่งเสริมการร่วมมือระหว่างรัฐบาลและชุมชนเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งและความไม่มั่นคงได้อย่างยั่งยืน การส่งเสริมการสร้าง ความเข้มแข็งทางกฎหมายหรือนิติรัฐ การพัฒนาที่ยั่งยืนมุ่งมั่นที่จะลดความรุนแรงทุกรูปแบบ การส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในทุกระดับในการบรรลุถึงเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก คือ การส่งเสริมการลงทุนในการพัฒนาทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน การส่งเสริมการประสานงานด้านนโยบาย การจัดการความรู้และการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว การลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ คือ การส่งเสริมความช่วยเหลือการพัฒนา การลงทุนโดยตรงจากต่างชาติไปยังภูมิภาคที่ยังต้องการความช่วยเหลือ การส่งเสริมการตรวจสอบตลาดการเงินและสถาบันการเงิน และการปรับปรุงกฎหมายกฎระเบียบข้อบังคับ สอดคล้องกับ

องค์การสหประชาชาติได้เสนอแนวคิดใหม่ในการพัฒนาโลกหลังปี ค.ศ.2015 โดยมีข้อกำหนดเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน 17 ประการ

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยสามารถสรุปเป็นองค์ความรู้ใหม่ได้ ดังนี้

ยุทธศาสตร์และรูปแบบที่ 1 ด้านสิ่งแวดล้อม 3 กลยุทธ์ 11 ตัวชี้วัด

กลยุทธ์ที่ 1.1 ด้านการส่งเสริมอุตสาหกรรม นวัตกรรมและโครงสร้าง พื้นฐานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 5 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 1.2 ด้านการตั้งถิ่นฐานและชุมชน อย่างยั่งยืน 3 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 1.3 ด้านการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม 5 ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์และรูปแบบที่ 2 ด้านคุณภาพชีวิต 3 กลยุทธ์ 11 ตัวชี้วัด

กลยุทธ์ที่ 2.1 ด้านการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเท่าเทียมทั่วถึงและมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต 4 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 2.2 ด้านการเข้าถึงการใช้น้ำสะอาดและสุขาภิบาลที่ดี 4 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 2.3 ด้านการเข้าถึงพลังงานที่มั่นคงและสะอาด 3 ตัวชี้วัด

ยุทธศาสตร์และรูปแบบที่ 3 ด้านสังคมสันติสุข 3 กลยุทธ์ 10 ตัวชี้วัด

กลยุทธ์ที่ 3.1 ด้านการสร้างสังคมสันติสุข ยุติธรรมและมีสถาบันทางสังคมที่มีความเข้มแข็ง 3 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 3.2 ด้านการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในทุกระดับในการบรรลุถึงเป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลก 4 ตัวชี้วัด กลยุทธ์ที่ 3.3 ด้านการลดความเหลื่อมล้ำทั้งภายในและระหว่างประเทศ 3 ตัวชี้วัด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1) หน่วยงานควรมีการสร้างกรอบ ยกร่างรูปแบบ พัฒนากลยุทธ์ และใช้วิธีการจัดลำดับความสำคัญโดยการวิเคราะห์สภาพความต้องการจำเป็นในการสร้างยุทธศาสตร์และรูปแบบการเสริมสร้างเครือข่ายเมืองขอนแก่นสู่การพัฒนาที่ยั่งยืนเพื่อใช้ในการกำหนดนโยบายและใช้ในการประเมินการดำเนินงานนั้น ๆ ได้

2) หน่วยงานควรให้ความสำคัญการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ ศึกษาด้านสิ่งแวดล้อม ด้านคุณภาพชีวิต และด้านสังคมสันติสุขโดยยึดเป้าประสงค์ขององค์การสหประชาชาติ

3) ในขั้นตอนการสร้างยุทธศาสตร์อาจใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก และการประชุมกลุ่มย่อยร่วมกันก็ได้ ในกรณีที่มียุทธศาสตร์ในการดำเนินงานมากซึ่งจะทำให้ได้ผลการวิจัยมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้นและมีประสิทธิภาพสูงสุด

2. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) ด้านสิ่งแวดล้อม ผู้บริหารหน่วยงานควรแนะนำให้บุคลากรมีความตระหนักร่วมกันทั้งองค์กร

2) ด้านคุณภาพชีวิต ควรช่วยกันส่งเสริมนโยบายเพื่อให้มีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

3) ด้านสังคมสันติสุข ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ความรู้และการยอมรับในนโยบายเพื่อนำมาปรับกิจกรรมการเรียนรู้ในหน่วยงานของตนเอง

3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการศึกษาวิจัยเพื่อการพัฒนาหน่วยงานซึ่งผลของการวิจัยน่าจะเป็นประโยชน์ทั้งภาพรวมระดับจังหวัด

2) ควรนำตัวแปรภายนอกดังกล่าวมาพิจารณาด้วย

3) ควรศึกษาวิจัยเป็นรูปแบบเทียบเคียงใช้กับหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อการพัฒนายุทธศาสตร์และรูปแบบการพัฒนาที่ยั่งยืนที่มีคุณภาพต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมการพัฒนาชุมชน. (2560). *แนวทางการดำเนินกิจกรรมตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ : กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2553). *ทิศทางแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555 - 2559)*. เอกสารประกอบการประชุมประจำปี 2553. นนทบุรี : วันที่ 6 สิงหาคม 2553 ณ ห้องแกรนด์ไดมอนด์ บอลรูม ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี จังหวัดนนทบุรี.

_____. (2561). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564)*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.